

Rapport

Projectnummer: 51003093

Referentienummer: SWNL0278443

Datum: 24-06-2021

Bureauonderzoek ecologie: actualisatie kabeltracé Zuidplaspolder

Oriënterend bureauonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Status: Definitief

Verantwoording

Titel	Bureauonderzoek ecologie: actualisatie kabeltracé Zuidplaspolder
Subtitel	Oriënterend bureauonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	51003093
Referentienummer	SWNL0278443
Revisie	D1
Datum	24-06-2021
Auteur	Germ Zeephat
E-mailadres	germ.zeephat@sweco.nl
Gecontroleerd door	Rietje Klous
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Inventarisatie	7
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	8
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	9
3.1	Toetsingskader	9
3.2	Methode.....	10
3.3	Voorkomende ecotopen	11
3.4	Planten.....	11
3.5	Vleermuizen	11
3.6	Overige zoogdieren	12
3.7	Vogels.....	12
3.8	Amfibieën en Reptielen	12
3.9	Vissen	13
3.10	Ongewervelden.....	13
4	Natuurbeleidskaders	14
4.1	Toetsingskader	14
4.2	Natuurnetwerk Nederland.....	14
5	Conclusies.....	17
6	Bronnenlijst.....	21

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

In opdracht van Reddyn B.V. heeft Sweco Nederland B.V. in januari 2021 een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd naar de realisatie van een nieuw kabeltracé en hoogspanningsstation in de Zuidplaspolder, provincie Zuid-Holland. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande uitbreiding van het hoogspanningsnet in de Zuidplaspolder. In de tussentijd is een deel van het toen onderzochte tracé verlegd. Om deze reden is de bureaustudie geactualiseerd om daarmee de mogelijke effecten op natuurwaarden als gevolg van de tracéwijziging in beeld te brengen. De informatie uit het eerder opgestelde bureauonderzoek is in dit rapport hergebruikt en toegespitst op het nieuwe tracé. De realisatie van het hoogspanningsstation is reeds getoetst en valt daarmee buiten de scope van deze bureaustudie.

Projecten of handelingen dienen namelijk te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

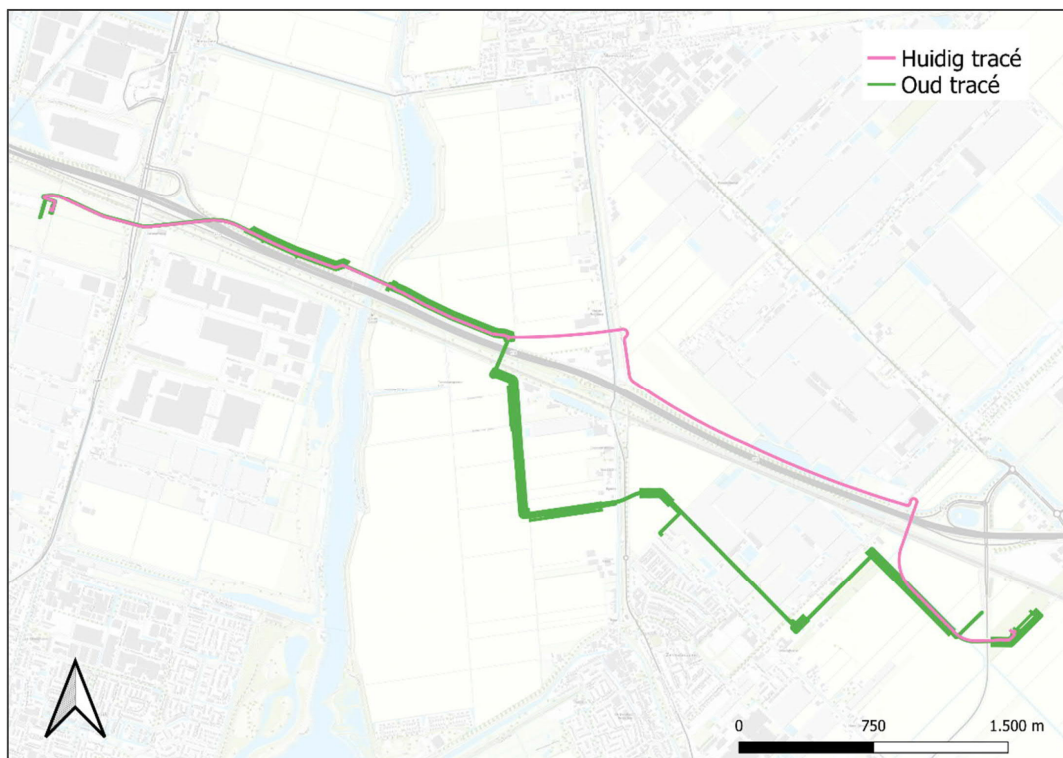
- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurgebieden buiten het NNN (o.a. ganzenfoerageergebied, weidevogelleefgebied).

De bureaustudie ecologie is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied, van het gewijzigde tracé, en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot (aanvullend) veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. De bureaustudie ecologie is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In deze bureaustudie heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders voor zover dit mogelijk is op basis van bronnenonderzoek.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied betreft het poldergebied tussen het nieuw te bouwen hoogspanningsstation Bleiswijk en Zuidplas (ten noorden van Zevenhuizen), globaal gelegen tussen Moerkapelle, Waddinxveen, Gouda en Zevenhuizen. Het betreft grotendeels een open poldergebied met agrarische functies, kassencomplexen, enkele woonkernen en verspreid aanwezige bebouwing. Hierbij volgt het tracé voor een groot deel de A12. In figuur 1.1 is het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1 Ligging van het te realiseren tracé (roze) ten opzichte van het eerder getoetste (oude) tracé (groen).

Het kabeltracé wordt zowel in open ontgraving als middels horizontaal gestuurde boringen aangelegd. In het geval van open ontgraving zal met een graafmachine de bodem worden opengraven, waarna de kabels worden aangebracht. In het geval van gestuurde boringen zal een gebied rondom het boorpunt worden ingericht voor de boring. Dit geeft lokaal meer ruimtebeslag dan een open ontgraving. Deze werkzaamheden verstoren de bodem, vegetatie en incidenteel opgaande beplanting, en kunnen negatieve effecten hebben op het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten, indien aanwezig. Bij de aanleg zal er eveneens verstoring van dieren op kunnen treden door geluiden die optreden bij de werkzaamheden en de aanwezigheid van mensen. De werkstrook bij de open ontgravingen zijn circa 50 meter breed.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure.

Beoordeling aanlegfase

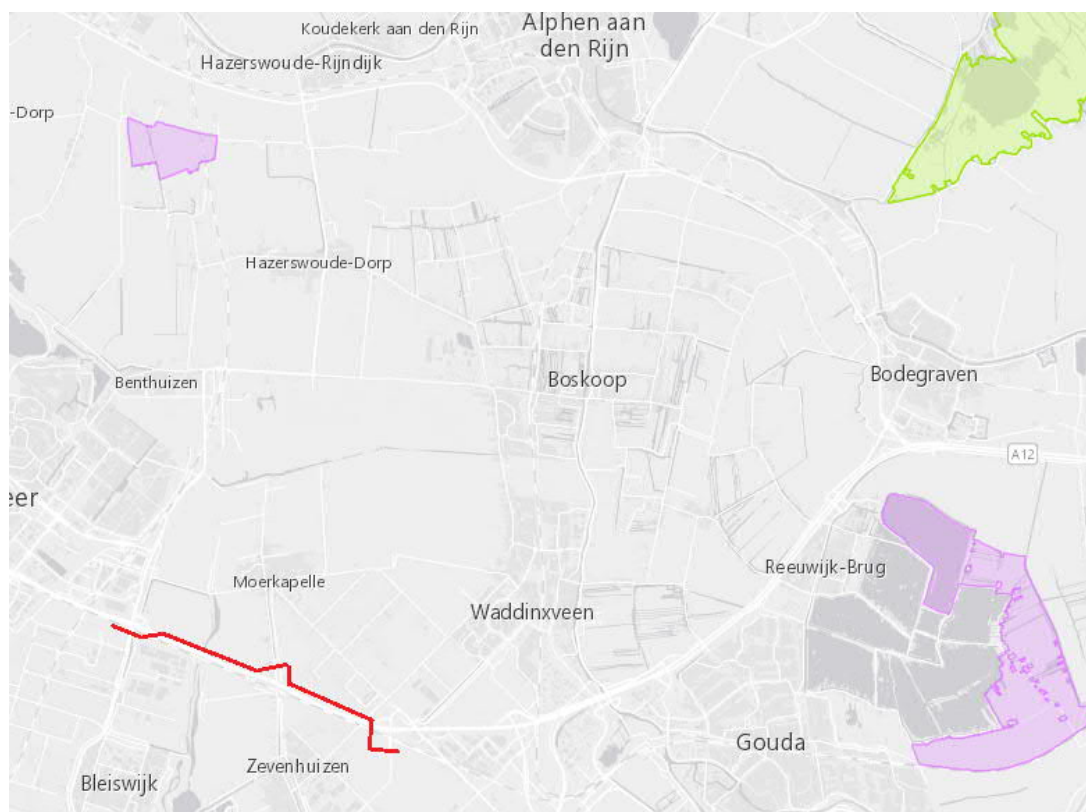
Voorliggende rapportage beoordeelt zowel het effect van de aanlegfase als de gebruiksfase. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering voorziet per 1 juli 2021 in een partiële vrijstelling van de vergunningplicht voor stikstofemissies afkomstig van bouw- en sloopwerkzaamheden. De aanlegfase kan vanaf die datum buiten beschouwen gelaten worden voor de beoordeling van de vergunningplicht.

2.2 Inventarisatie

Het gewijzigde tracé heeft nagenoeg geen effect op de kortste afstanden tot omliggende Natura 2000-gebieden. Het overzicht uit de eerder uitgevoerde studie (Sweco 2021) blijft dus actueel en zal binnen deze bureaustudie gehanteerd worden. Wel is de kortste afstand bepaald vanaf het aan te leggen hoogspanningsstation, waardoor de afstand tot het tracé iets groter is.

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-kaart, zoals deze beschikbaar is via Nationaal Georegister. Hieruit blijkt dat er twee Natura 2000-gebieden binnen een afstand van 10 km van het tracé liggen, namelijk De Wilck op circa 8,2 km en Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein op circa 9,2 kilometer. Het eerstvolgende Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck ligt op circa 13,3 km, zie figuur 2.1.

Het gebied De Wilck bestaat uit vochtige en natte graslanden. De Wilck maakt onderdeel uit van het Hollands-Utrechtse veenweidegebied. Het gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt in het Groene Hart van Zuid-Holland in een nat graslandgebied. De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn restanten van het voormalige Hollandse kustvlakteveen. De is een laagveenverlandingsgebied waarin, naast veenplassen met bijzondere watervegetaties, een grote oppervlakte overgangsveen en moerasheide is gevormd.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebied de Wilck (linksboven, transparant paars), Nieuwkoopse Plassen & de Harck (rechtsboven, transparant groen) en Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein (rechtsonder, transparant paars).

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Geluid en beweging die met de realisatie van het kabeltracé gepaard gaan, reiken maximaal enkele honderden meters ver. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, zijn negatieve effecten van geluid en beweging op de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand uit te sluiten. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van Natura 2000-gebieden, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging en verdroging. De werkzaamheden leiden niet tot verstoring door verlichting en door mechanische effecten. De werkzaamheden kunnen in de aanlegfase gepaard gaan met emissie van stikstof. Deze emissie kan zich over een afstand van meerdere kilometers verplaatsen en zodoende van invloed zijn op stikstofgevoelige habitats en/of leefgebieden op Natura 2000-gebieden. Om de hoeveelheid stikstofdepositie te bepalen, is in een eerdere fase en op basis van het oude tracé een stikstofberekening uitgevoerd. Hierin zijn de volgende conclusies getrokken:

De maximale hoeveelheid stikstofdepositie tijdens de aanlegfase van zowel het nieuwe 150/20kV-station en aanleg van het kabeltracé bedraagt maximaal 0,01 mol/ha/jaar in de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en Meijendel & Berkhelde. Dit geldt voor de werkzaamheden in het jaar 2024. Bij de werkzaamheden in 2022 en 2023 geldt dat er geen toename van stikstofdepositie is < 0,00 mol/ha/jaar is (SWECO, 2020). Voor alleen realisatie van het kabeltracé zal de depositie lager uitvallen en is te verwachten dat de waarde zelfs daalt tot 0,00 mol N/ha/jr. Sinds de inwerkingtreding van de Stikstofwet per 1 juli 2021, is de aanlegfase voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten (de aanleg, bouw of sloop van onder andere woningen, utiliteitsbouw, energieprojecten en activiteiten in de grond-, weg- en waterbouw) vrijgesteld van vergunningplicht in het kader van de Wnb. Omdat de gebruiksfase niet voorzien in een verkeersaantrekkende werking, bedraagt de stikstofemissie in de gebruiksfase 0,00 mol N/ha/jr.

Voor de realisatie van het gewijzigde kabeltracé is geen voortoets en of vergunning nodig.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De bureaustudie bestaat uit een bronnenonderzoek en een habitatgeschiktheidsbeoordeling op basis van recente luchtfoto's, street view en bestaande onderzoeken (indien aanwezig). Er is geen veldbezoek door de ecoloog uitgevoerd.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving er om heen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF (2016 - 2021).
- Soortenatlassen.
- Cyclomedia (luchtfoto's/ Street view).
- Eerder uitgevoerde studies:
 - SWECO (2020). Memo. Aerijsberekening Hoogspanningsstation gemeente Zuidplas. Referentienummer: 373372-20201215. Sweco Nederland B.V., Alkmaar.
 - SWECO (2021). Rapportage. Verkennend natuuronderzoek Zuidplaspolder, oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. Referentienummer: 373372 / SWNL0271730. Sweco Nederland B.V., De Bilt.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is.

Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het kabeltracé loopt veelal door open gebieden met weinig bebouwing. Het tracé loopt door een weinig natuurlijk, agrarisch gebied met bedrijventerreinen, ruderaal terrein en diverse recent aangelegde wegen, akkerbouwpercelen en ter hoogte van Zevenhuizen een kassen-gebied aan de noordzijde van de A12. Het tracé kruist op veel plekken wegen, laanbeplanting en sloten. Ook hieraan grenzende randen die vaak wat ruiger begroeid zijn, worden gekruist.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied en in de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2016-2021).

Er is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en/of de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. De akkers, bermen en slootkanten worden gekenmerkt door soorten van voedselrijke bodems.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming aangezien deze niet voorkomen in het plangebied en gezien het biotoop binnen het plangebied ook niet zijn te verwachten. De meeste beschermde soorten groeien niet op een voedselrijke bodem. Het wordt uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect hebben op beschermde soorten. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van rosse vleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwerg (NDFF, 2016-2021). Op basis van verspreidingsgegevens kunnen ook watervleermuis en meervleermuis in of nabij het plangebied aanwezig zijn. Aanwezige gebouwen en bomen blijven intact.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor de aanleg van het kabeltracé worden geen bomen gekapt of gebouwen gesloopt. Er gaan dus geen vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. Binnen en langs het plangebied bevinden zich diverse lijnvormige elementen die als vliegroute gebruikt kunnen worden. Het betreft o.a. watergangen, bomenrijen, kades en gebouwen. Door de realisatie van het kabeltracé worden deze elementen niet aangetast en blijven beschikbaar als vliegroute of foerageergebied. Op zowel vaste rust- en verblijfplaatsen als op vliegroutes en foerageergebied zijn negatieve effecten op essentieel leefgebied uit te sluiten.

Als onverhoopt toch een boom wordt gekapt of een opstal/gebouw wordt gesloopt, dient een aanvullende inspectie plaats te vinden naar de functie voor vleermuizen.

Het is echter wel noodzakelijk om verstoring van vleermuizen te voorkomen gedurende de werkzaamheden. Gedurende de actieve periode van vleermuizen (april – november) dient tussen zonsondergang en zonsopkomst de gebruikte (bouw)verlichting niet gericht te zijn omliggende groenstructuren.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Nationaal beschermde, maar vrijgestelde haas, konijn, vos, wezel, hermelijn, bunzing en egel (NDFF, 2016-2021). De steenmarter is een zeldzame soort in de regio. Mogelijk kan hij voorkomen op boerenerven en overhoekjes of andere ruige terreindelen gebruiken als foerageergebied. Steenmarter gebruikt bestaande bebouwing als rust- en verblijfplaats.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Steenmarter is de enige beschermde soort die op basis van ecotopen en verspreidingsgegevens voor kan komen binnen het plangebied. De werkzaamheden bij het kabeltracé en hoogspanningsstation leiden niet tot verlies aan leefgebied voor de steenmarter, er blijft voldoende gelijkwaardig leefgebied beschikbaar. Doordat er geen gebouwen gesloopt worden, verdwijnen geen rust- en verblijfplaatsen. Andere beschermde soorten worden op basis van de habitat dus niet verwacht. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is niet noodzakelijk. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot zoogdieren is niet nodig. De zorgplicht is wel van toepassing, wat voornamelijk inhoudt dat aanwezige dieren de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te kunnen verlaten.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied meerdere (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in en nabij het plangebied (NDFF, 2016-2021).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels op de bodem bedekt met gras. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid van de werkzaamheden nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord kunnen worden of dient het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt door het gras kort te maaien en kort te houden of verstoring aan te brengen. Indien toch een broedgeval aanwezig is binnen de verstoringssafstand van de werkzaamheden, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels uitgevlogen zijn. Als sprake is van bomenkap ten behoeve van de realisatie van het kabeltracé, dienen deze bomen voorafgaand aan de kap geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Als deze aanwezig zijn dient aanvullend onderzoek uit te wijzen of het nest in gebruik is en of een ontheffingsprocedure nodig is of niet.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn nabij het plangebied waarnemingen bekend van Europees beschermde rugstreeppad (NDFF, 2016-2021). Beschermde reptielen worden op basis van hun verspreiding en het aanwezige habitat niet verwacht. Het plangebied en de omgeving is vanwege de begroeiing en landgebruik tevens niet geschikt habitat voor de rugstreeppad.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Wegens het ontbreken van geschikt habitat voor beschermde amfibieën en reptielen binnen het plangebied, zijn deze hier niet te verwachten. De werkzaamheden kunnen wel leiden tot een tijdelijk geschikt habitat voor de rugstreeppad, zodra waterplassen op een zandondergrond blijven staan. De rugstreeppad is een pioniersoort die snel geschikte gebieden kan betrekken. Dit is echter geen beperking voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Wel moet plasvorming op het maaiveld worden voorkomen. Algemene en of beschermde soorten kunnen het plangebied passeren gedurende de werkzaamheden. Daarvoor dient de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat de dieren de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten. Er hoeft voor amfibieën en reptielen geen aanvullend onderzoek plaats te vinden of vergunning / ontheffing te worden aangevraagd.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn binnen of nabij het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (NDFF, 2016-2021). Wel kunnen diverse vissoorten voorkomen in de watergangen die gepasseerd worden. Soorten, zoals de grote modderkruiper en rivierdonderpad, worden echter niet in deze sloten verwacht vanwege het ontbreken van geschikte schuilmogelijkheden.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanleg van het kabeltracé heeft geen blijvend effect op het areaal aan water. Waar oevers en waterbodems vergraven worden dient rekening gehouden te worden met algemeen voorkomende vissoorten. Deze dienen ten alle tijde het plangebied te kunnen verlaten. Tevens zal werken in de waterkolom tijdens de paaiperiode voor vissen vermeden moeten worden en mogen in het water geen werkzaamheden uitgevoerd worden bij een watertemperatuur die hoger is dan 20 graden celcius. Voor vissen hoeft geen aanvullend onderzoek plaats te vinden of ontheffing te worden aangevraagd.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vanuit het bronnenonderzoek zijn ten zuiden van het plangebied waarnemingen bekend van Europees beschermde platte schijfhoren (NDFF, 2016-2020). De waarnemingslocatie bestaat uit natuur vriendelijke oevers.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

In het plangebied is geen sprake van de juiste leefomstandigheden voor de platte schijfhoren of andere beschermde soorten. Beschermde ongewervelde soorten zijn op basis van het aanwezige habitat uit te sluiten. Een ontheffing op grond kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk. De zorgplicht is wel van toepassing.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

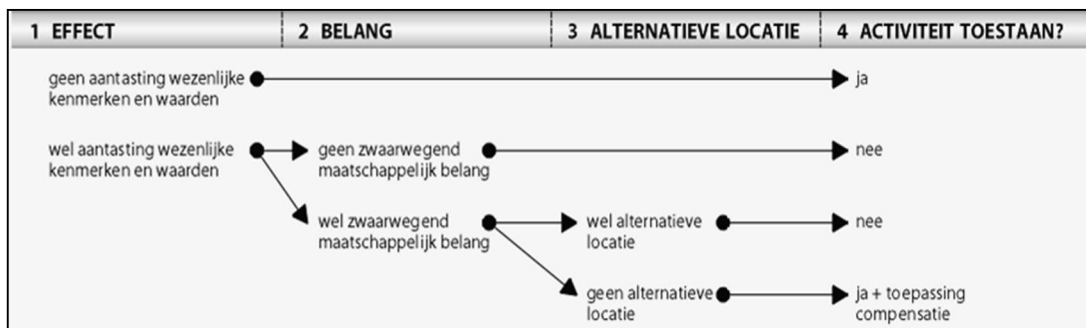
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

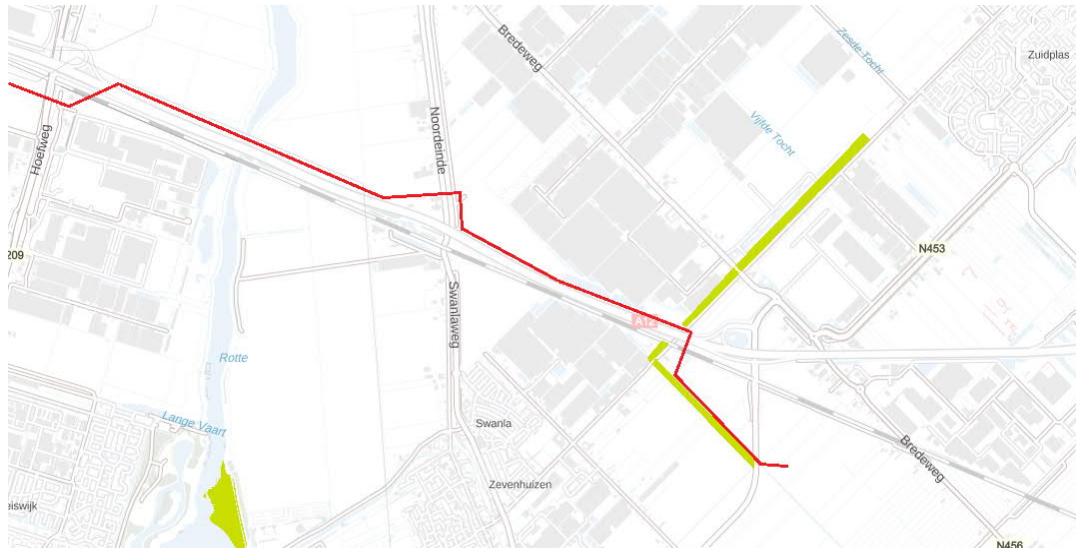
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrenen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. Een "nee, tenzij-toets" behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

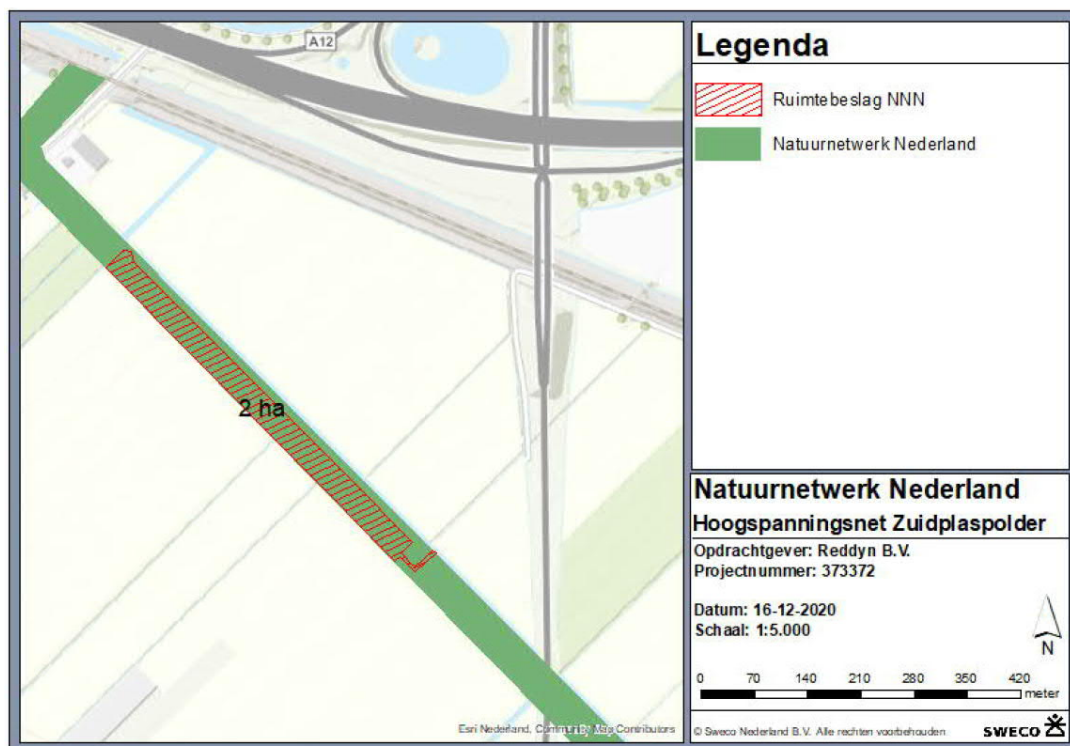
Schema: Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

De werkzaamheden doorkruisen een ecologische verbindingszone die tevens is aangeduid als NNN-gebied, zie figuur 4.1 en 4.2. Het grootste gedeelte van de werkzaamheden valt buiten de begrenzing van het NNN en de ecologische verbindingszones en hebben geen negatief effect op het NNN en de ecologische verbindingszones.

Figuur 4.1: Plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van NNN (lichtgroen). Bron: Provincie Zuid-Holland.

Figuur 4.2: Ruimtebeslag werkzaamheden t.o.v. NNN. Bron: Sweco 2021.

Analyse en toetsing effecten

Dit deel van het tracé valt gelijk met het oude tracé. De toetsing tijdens het verkennend Natuuronderzoek (Sweco, 2021) is daardoor nog steeds van toepassing en is hieronder vermeld.

Op één locatie vinden de werkzaamheden plaats binnen de grenzen van het NNN, zie figuur 4.2, het betreft hier een ecologische verbindingszone Krimpenerwaard - Bentwoud. Het totale tijdelijke ruimtebeslag en tijdelijke aantasting van het NNN is ca. 2 ha, zie figuur 4.2. Er is geen sprake van permanent ruimtebeslag op het NNN. Dit deel van het NNN heeft het natuurbeheertype N12.02 Kruiden-en faunarijk grasland. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN mogen niet aangetast worden door de werkzaamheden. Deze waarden bestaan uit actuele en potentiële waarden. Ze omvatten onder andere de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, maar ook rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Door het ingraven van de kabel wordt de grond tijdelijk verstoord en verdwijnt de aanwezige vegetatie. Na het ingraven van de kabel wordt de grond weer teruggelegd en kan de vegetatie zich opnieuw ontwikkelen. In het eerstvolgende groeiseizoen moet de vegetatie dan vanaf zaden in de grond zich weer ontkiemen en zich verspreiden. Door het ingraven, worden de zaden door de grond heen verspreid en liggen deze niet meer aan de oppervlakte. Om de ontwikkeling van kruiden- en faunarijk grasland tijdens het eerstvolgende groeiseizoen te ondersteunen, wordt voorgesteld om aan het einde van de werkzaamheden een zaadmengsel in te zaaien. Deze compenserende maatregel dient nog nader te worden uitgewerkt, evenals andere eventuele maatregelen om effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden te voorkomen.

Naast een effect op de aangewezen natuurdoeltypes kunnen de werkzaamheden ook effect hebben op de andere aspecten van het Natuurnetwerk Nederland. Een nadere toetsing is benodigd om het effect van de werkzaamheden op de wezenlijke waarden en kenmerken te bepalen.

5 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er liggen twee Natura 2000-gebieden binnen 10 km van het kabeltracé, namelijk De Wilck op circa 8,2 km en Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein op circa 9,2 kilometer. Het eerstvolgende Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck ligt op circa 13,3 kilometer. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging of verdroging. Negatieve effecten van geluid, beweging en trilling op de instandhoudingsdoelstellingen zijn uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen in de aanlegfase gepaard gaan met emissie van stikstof. Deze emissie kan zich over een afstand van meerdere kilometers verplaatsen en zodoende van invloed zijn op stikstofgevoelige habitats en/of leefgebieden op Natura 2000-gebieden.

Om de hoeveelheid stikstofdepositie tijdens de aanlegfase met zekerheid vast te stellen, is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Er geldt in 2022 en 2023 dat de toename kleiner is dan 0,00 mol/ha/jaar. Voor 2024 geldt dat in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en het Natura 2000-gebied Meijendel & Berhelde een toename van 0,01 mol/ha/jaar plaatsvindt. Aanvullende onderzoeken en of vergunning is niet nodig.

Soortenbescherming

Negatieve effecten op beschermde planten, vleermuizen, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn uitgesloten mits geen bomen gekapt worden en of gebouwen worden gesloopt. Bomen en opstallen kunnen namelijk dienen als rust- en verblijfplaats voor vleermuizen en of steenmarter. Als onverhoopt bomen gekapt worden, dient een aanvullende inspectie plaats te vinden. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna.

Om verstoring van *broedende vogels* te voorkomen zullen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Indien uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen niet is te voorkomen en in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord, dient het terrein en de directe omgeving voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd worden door een deskundig ecooloog op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Deze dienen gespaard te blijven zolang ze in gebruik zijn en de jongen zijn uitgevlogen. Ook kan voorafgaand aan het broedseizoen het plangebied ongeschikt worden gemaakt door de werkzaamheden reeds opgestart te hebben of het aanwezige gras te maaien en kort te houden of verstoring aan te brengen. Als onverhoopt toch bomen gekapt worden moeten deze worden geïnspecteerd op mogelijk jaarrond beschermde nesten.

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden

voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het plangebied te verlaten.

Bij werkzaamheden die effecten hebben op watergangen, is het noodzakelijk om rekening te houden met dieren die in de watergang en omgeving voorkomen. In de sloten in het plangebied kunnen algemene amfibieën en vissen voorkomen. Hierbij kan er aan gedacht worden aan het werken vanuit één richting, het verplaatsen van kikkerdril en eisnoeren en het wegvangen en verplaatsen van aanwezige dieren en het toepassen van een zachte start. In de omgeving van het plangebied kan de rugstreeppad voorkomen, binnen het plangebied is momenteel niet het juiste habitat aanwezig voor deze soort. Het bouwrijp maken resulteert mogelijk in een geschikt habitat voor deze soort. Om kolonisatie van de rugstreeppad te voorkomen, wordt geadviseerd om een amfibieënscherm te plaatsen indien er in het voorjaar of zomer tijdelijk geschikt leefgebied aanwezig is.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

De werkzaamheden doorkruisen een ecologische verbindingszone die tevens is aangeduid als NNN-gebied. Het grootste gedeelte van de werkzaamheden valt buiten de begrenzing van het NNN en de ecologische verbindingszone en hebben geen negatief effect op het NNN en de ecologische verbindingszones.

Op één locatie vinden de werkzaamheden plaats binnen de grenzen van het NNN, het betreft hier een ecologische verbindingszone. Het totale tijdelijke ruimtebeslag en tijdelijke aantasting van het NNN is 2 hectare. Er is geen sprake van permanent ruimtebeslag op en permanente aantasting van het NNN. De wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet worden aangetast.

Door het ingraven van de kabel wordt de grond tijdelijk verstoord en verdwijnt de aanwezige vegetatie. Na het ingraven van de kabel wordt de grond weer teruggelegd en kan de vegetatie zich opnieuw ontwikkelen. Een nadere toetsing is benodigd om het effect van de werkzaamheden op de wezenlijke waarden en kenmerken en de doelsoorten van de ecologische verbindingszone te bepalen.

Samenvattende tabellen

Gebiedsbescherming	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden: - Nieuwkoopse Plassen & de Haack - Meijendel & Berkhelde	Geen	Geen	Geen

Soortenbescherming	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Planten	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen	Mogelijk verstoring	Geen	- verlichting niet richten op groenstructuren tijdens actieve periode van vleermuizen (april – november) tussen zonsondergang en zonsopkomst.
Overige zoogdieren	Geen	Geen	Zorgplicht: - Aanwezige dieren de gelegenheid bieden het plangebied te verlaten
Vogels	Verstoring broedvogels	Geen	- Werken buiten broedseizoen (half maart – begin augustus)
Amfibieën en reptielen	Geen	Geen	Zorgplicht: - Aanwezige dieren de gelegenheid bieden het plangebied te verlaten - Werken vanuit één richting. - Verplaatsen van kikkerdril en eisnoeren. - Het wegvangen en verplaatsen van aanwezige dieren. - Zachte start toepassen.
Vissen	Geen	Geen	Zorgplicht: - Werken vanuit 1 richting. - werken buiten paaiperiode. Geen werkzaamheden bij watertemperaturen boven de 20 graden. - Eventueel wegvangen van aanwezige dieren.
Ongewervelden	Geen	Geen	Geen

Natuurbeleidskaders	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland	Tijdelijk ruimtebeslag en tijdelijke verstoring ecologische verbindingszone	Effectbeoordeling van de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied en geschiktheid voor de doelsoorten van de ecologische verbindingszone en aanwezige natuurbeheertypes.	Uitwerken effecten en maatregelen en voorstel voorleggen bij de Provincie

6 Bronnenlijst

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2016-2021. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>.
- NDFF verspreidingsatlas. Ingezien van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Provincie Zuid-Holland (2021). Natuurbeheerplan 2021. Ingezien vanaf: <https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb54/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>
- SWECO (2020). Memo. Hoogspanningsstation gemeente Zuidplas. Referentienummer: 373372-20201215. Sweco Nederland B.V., Alkmaar.
- SWECO (2021). Rapportage. Verkennend natuuronderzoek Zuidplaspolder, oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. Referentienummer: 373372 / SWNL0271730. Sweco Nederland B.V., De Bilt.

Websites

RAVON www.ravon.nl

Zoogdiervereniging www.zoogdiervereniging.nl

Ministerie van landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit www.natura2000.nl